

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

Ker se je naročnina vsled odprave koleka nekoliko znižala, velja sedaj

„SLOVENSKI NAROD“

za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

V znamenju polena.

Cerkniški kaplan Lavrenčič je zadnjič glede svojega napada na necega cerkniškega fanta objavil v „Slovenecu“ pojasnilo, ki je obudilo občino indignacijo. To pojasnilo je tako, da se moramo k njemu povrni in mu posvetiti nekoliko besed. Ne radi malenkostne osebe cerkniškega Karakalčka. Ta Lavrenčič je tako neznan, tako obiskuren človek, da bi se na tem mestu gotovo ne bavili z njim, če bi omenjeno njegovo pojasnilo, v katerem se zrcali njegova osebna podivjanost, in s katero se celo postavljajo nad zakone, prav kakor da je vsako popče neko višje bitje, in bi moral

vsakdo prenašati njegovo nesramnost ter povrh še poljubljati njegove največkrat neumite roke.

Pravi tip tacega popčka je ta cerkniški kaplan Lavrenčič, ki se upa na javni cesti napasti in pobiti človeka, potem pa se drzne obelodaniti cinično izjavo, v kateri se še ponaša s svojim napadom in se usti, da bi bil takisto storil še temu ali onemu, če bi ga slišal kleti.

Cela aféra je na sebi bagatela, a nekaj le tiči za njo; v ti izjavi Lavrenčičevi je nekaj, kar se mora pribiti, toliko bolj, ker je očitno, da soglašajo s cerkniškim kaplanom tudi njegovi predpostavljenci, škof in kanoniki, in da odobravajo njegovo dejanje in njegovo izjavo. Če bi škof in kanoniki drugače mislili, bi Lavrenčič že davno več ne bil kaplan v Cerknici, in bi tudi njegova brezstidna izjava ne bila v „Slovenecu“ zagledala luči sveta.

Iz Lavrenčičeve izjave je razvidno, da si ti popčki laste pravice, katerih nima in v urejeni državi ne sme imeti noben posameznik, ker mora sicer zavladati anarhija. Lavrenčič si lasti pravico, pobiti na javni cesti človeka, češ, da je klet. Ne glede, da ima duhovnik lahko nekaj za bogokletje, kar je na sebi povsem nedolžno, je načelno stališče tako prepotentno, da se mora temu vse upreti. Kaplan Lavrenčič ni imel pravice, pobiti dotičnega cerkniškega fanta, in če bi bil ta storil še tako bogokletje. Njegova dolžnost je bila, da je dotičnika naznanil sodišču. Samo poklicani sodnik je imel pravico kaznovati napadenega fanta, nihče drugi najmanj pa Lavrenčič.

Če bi obveljala ta teorija, ki jo je razvil Lavrenčič v svojem pojasnilu, potem morajo kmalu nastati take razmere, da bodo morali orožniki noč in dan na straži stati. Lavrenčič si lasti pravico, pobijati ljudi, ki kolnejo; kdo drugi izmed naših blagoslovljencev si bo kmalu lastil pravico, da sme postopati po vzgledu cerkniškega kaplana, če mu kaj drugega ne bo všeč, in v tej misli ga bo utrdilo zgoraj označeno postopanje škofa in kanonika Kalana, ki kaže,

da si duhovščina sploh domišlja, da ima pravico ljudstvo strahovati kakor hoče, in da ima celo pravico tepsti, če ji ni kaj všeč.

Ne dvomimo, da bi to bilo marsikateremu blagoslovljencu všeč. Ali tako globoko še slovenski narod le ni padel, da bi se njegov pravni čut takim poskusom ne uprl. Kako ljudstvo o takem postopanju duhovščine sodi, to so v raznih družah slučajih nekateri duhovniki že prav bridko občutili.

Lavrenčičeva teorija je za duhovščino samo najnevarnejša. Če bodo duhovniki začeli vzgled cerkniškega božjega namestnika posnemati in s poleni in bokserji strahovati ljudi, se pač ne bo dalo preprečiti, da bo napadenec duhovniku vsak udarec nazaj zasolil. Slavna bula, ki pravi, da bodi desetisočkrat proklet, kdor udari duhovnika, ne bo nobene roke zadržala, pa če bi jo čitali vsak teden z vseh prižnic. Kdor tepe, tega tepo, pravi star naroden pregovor in če se hočejo duhovniki ravnati po cerkniškega Lavrenčiča v „Slovenecu“ proklamiranjem navodilu, potem bo končni efekt le ta, da bodo prečistili gospodje sami morali trpeti posledice svojega ravnanja.

Ne vemo, če sta škof in „Slovenec“ urednik premislila, kake konsekvence mora imeti teorija, ki jo je v cinični, vsacega človeka pravno čustvo skrajno žaleči izjavi proklamiral kaplan Lavrenčič. Da bi se ta cerkniška ničla tega zavedala, o tem je pač dvomiti, ali da se je upal kanonik Kalan tako izjavo obelodaniti, in da škof v svojem listu kaj tacega trpi ter sploh dopušča, da ga smatra vse javno mnenje solidarnim s kaplanom Lavrenčičem, to mora vsakogar navditi z ogorčenjem.

Ali škof ne pozna starodavne resnice, da kdor veter seje, žanje vihar?

V Ljubljani, 29. januarja

Nov razpor na levici.

Vopozicijski levici imajo krizo, ki je baje toli nevarna, da morda razpade nem. „Gemeinbürgschaft“. Razni dogodki v zadnjem

času dokazujejo, da more priti že v kratkem do popolnega razkola med levičarskimi strankami. Hudo kri je napravil sklep nemške narodne stranke, da se vdeleži vpravni konferenci le pogojno in izjava, da Körberju ne zaupa. Tisti sklep je spravil nemške naprednjake in ustavoverne veleposestnike v veliko zadrego in krščanski socialisti so izjavili, da s tako stranko, kakoršna je nemška narodna, ni možno skupno konferirati. Ko je posređoval dr. Gross potem še v zadevi dunajskih občinskih volitev ter se je potezal za one, ki so bili vsled najnovejšega sklepa krščanskih socialistov dunajskega magistrata izključeni od volitev, so postali krščanski socialisti tako razburjeni, da so grozili, da takoj izstopijo iz leveice. Krščanski socialisti so tudi zahtevali, da morajo imeti pri vpravi konferencah tudi svojega zastopnika ter je bil posl. Opitz za to že določen. V četrtek pa sta nemška napredna in nemška narodna stranka pač dobili svoje zastopnike, krščanski socialisti pa nobenega. Vodstvo krščanske-socialne stranke pa noče trpeti takega zapostavljanja, češ, da igra krščansko-socialna stranka na levici prav tako važno vlogo, kakor katoliško-socialna stranka na desnici. Krščanski socialisti groze iznova, da izstopijo. Konferenca načelnikov leveice bo 3. februarja. Takrat se pač razreši kriza naj bo že tako ali tako. Nemška narodna stranka dela radi vpravi konferenc največje težave, in radikalci v njej so naravnost proti temu, da bi se stranka vdeležila omenjenih konferenc. Radikalci so naravnost proti Körberjevemu kabinetu. Seja levičarjev 3. februarja bo vsekakor važna in zanimiva.

Prodiranje Rusov v Afganistan.

Kuš, zapuščeno afganistansko gnezdo na cesti, ki pelje iz Kandaharja v Herat, zanima danes ves politični svet, zlasti pa Angleže. V Kuš marširajo namreč cele kolone za vojno oboroženih vojakov. Angleški listi strastno napadajo Ruse, a peterburški „Herold“, oficijozno glasilo, izjavlja nato mirno, da so več tednov, trajajoči ne-

LISTEK.

Slovensko gledališče.

„Večni mornar“. (Der fliegende Holländer.) Romantična opera v treh dejanjih. Spisal in ugalsbil Rikard Wagner. Poslovenil A. Štritof.

Med „Večnim mornarjem“ in med poznejšimi deli Wagnerjevimi je očitna znatna razlika. Njegova muzikališka koncepcija ni tu nikakor tako čvrsta in izrazovita kakor pri poznejših njegovih muzikaliških dramah. Vendar se pozna tudi že pri „Večnem mornarju“ Wagnerjeva posebnost, da namreč karakterizujejo gotovi muzikališki motivi nastopajoče glavne osebe in situacije, ki se vedno ponavljajo, kadar hoče z motivom karakterizovana oseba obrniti pozornost na se, ali kadar se situacija ponavlja ali omenja. Ti motivi se ponavljajo v „Večnem mornarju“ v različnih tonovnih načinih, barvah in ritmih, zdaj tožeče, zdaj preliti v sijajne strofe — kakor že zahteva trenutek dejanja, ki slika zdaj bol, zdaj vzlet srca . . .

Pred vsem nas sili do občudovanja iz Wagnerjeve inspiracije izvirajoča globokost poetičskih čustev, takisto bitje in logika značajev delujočih oseb. Dasi je nit dejanja v „Večnem mornarju“ tuintam dokaj rahlo napeta, mahoma pretrgana, vendar so jasno vidna ta svojstva Wagnerjeve muze.

Ta muzikališka drama se začne z motivom, ki označuje kletev, katera teži blodečega Holandca. Ta motiv, modifikovan z različnimi barvami, se ponavlja v operi vedno v najsilnejših momentih. Tu v začetku overture ji daje unisono fagota in rogov značaj neutešljive boleti. Nadalje nas zanima tu genialno slikanje valovitega morja. Valovi se dvigajo in padajo, zdaj vzrastejo do neba, zdaj se izlivajo v mirno in jasno gladino, zdaj vzroje v groznem pomorskem viharju. Sploh je v overturi vsak takt karakterističen. V kratkem obsezu vse, kar se potem na široko razpravlja v operi. Tu čujemo melodijo Sentina, ki jo poje v drugem aktu, tu zadone pozavne v akordih, ki se ponavljajo v prvem aktu, ko se zasedra Holandčeva ladja, tu nam zazveni glavni motiv velike arije tretjega prizora v prvem dejanju. Tu začujemo signal, s katerim začno mornarji svoje manovre, ki se oglasi zopet v prvem aktu. Tuintam se oglasi odmev Sentinega motiva, potem diš pesmi norveških mornarjev in tako dalje . . .

Overture je spričo vse svetlosti in popolnosti temna. Igrali so jo živo in precizno ter so želi poseben aplavz.

Prvo dejanje otvori oni vihar v orkestru, s katerim se konča overture. Značilen je v začetku dejanja monotonski klic mornarjev. Na poslušalca učinkuje izvan-

redno z godali, zlasti z violino in s celom, naslikano nemirno gibanje in šumenje valov. Zavoljo pitoreskih detajlov prispodablja Wagnerjevi ocenjevalci to njegovo sliko k najboljšimi slikami pomorskih viharjev. Tako mojstrske slike za orkester ni ustvaril sploh še noben skladatelj.

Našo pozornost zbudi motiv prokletstva, ki je nasičen bolesterne indifferenece. Zdaj se preljuje v besnost, zdaj v obup, zdaj v žalost, zdaj v nadejo. Ta monolog štejejo k najveljavnejšim, kolikor jih ima vsa muzikališka literatura. Energija misli in čustva hodita tu roko v roki. Tu čujemo vse faze boleti: stoiški mir, jezo in ogorčenje, ironijo in sarkazem in hrepenenje po uničenju, smrti.

Prvo dejanje zaključuje scena, duet med Holandcem in Dalandom in zbor.

Drugo dejanje — ki bo pač najbolj prijalo našemu občinstvu — se začne z muzikališkim intermezzom, ki je poln poetičke intencije. Wagner ga je pisal s posebno skrbnostjo in pozornostjo. Njemu je veljaven del drame. Predice pojo krasno pesem, ki jo spremlja obligatno brnenje kolovratov. Ta pesem nam je že znana iz nekega koncerta „Glasbene Matice“. Mary pretrga tuintam lahko petje predice, a te pojo nemotene svoj kuplet dalje. Senta zapoje pesem o blodečem Holandcu, ki se začne tako kot overture. Spremljevanje orkestra je

blaglasno, a mračno, vendar značilno. Potem poje Senta balado, z njo pojo predice. Balada izzvini v pianissimu. Duet med Erikom in Sento je poln realitiste. V njem se kaže naivnost in borniranost ljubimčeva, ogenj in blaženost Sentina, ki jo čuti ob pogledu na sliko blodečega Holandca. Orkester se spet oglasi v motivu prokletstva, ki naznanja prihod Holandčev. Veliki finale je vrlo slikovit in izraža v živih barvah čustva in nagnjenja dveh src. Dasi je duet Sentin in Holandčev silno dolg, vendar nas ne utruja, ker se ugablja tako globoko v bolesterne ekstazije zaljubljenec. Ne vemo, kako to, a vendar smo se spomnili tu na duet v tretjem dejanju „Lohengrina“. Po naših mislih bi bilo najboljše, da pade zavesa precej po duetu. Nastop Daland zabriše ta poetički čut.

Tretje dejanje se začne s sklepnim stavkom prejšnjega dueta. Značilna je plesna pesem mornarjev, v katero pozneje posežejo sveži glasovi deklet. Koncem te pesmi nas frapira slikanje smrtne tišine, ki jo označujejo mol-akordi rogov. Iz poznejših intonacij zvini nekaka notranja razburjenost. V zadnjem finalu je posebne pozornosti vredna Erikova mavatina in muzikalična deklamacija Holandčeva. Tekmovanje najplemenitejše požrtvovalnosti dveh zaljubljenec je pač tako slikano, da vpliva na srce tako globoko in simpatično, kakor

miri krivi, da se mora računati z vsemi eventualnostmi in Rusija mora biti prav radi Afganistana previdna. Sicer pa — piše „Herold“, če kaki vlasti previdne odredbe Rusije ne ugajajo, ne bo v Rusiji seveda nikomur prišlo na um, precejnati sredstev take moči.“ To se pravi: Rusija ve to prav tako dobro kakor ves drug svet, da Anglija danes nima moči začeti vojno z uspehom. Poraze v Južni Afriki čutijo torej Angleži tudi v Aziji. Rusija bagatelizira Anglijo ter se pripravlja, da ji izpodnese noge v Aziji. Dogodki v Pekinu so morda začetek odločilne borbe med Rusijo in Anglijo začetek odločilnega boja na Kitajskem. Rusijo podpirajo Francozi in prav verjetno je, da kitajska cesarica vdova postopa po želji ruske diplomacije. Kuškan zanimalo seveda tako tudi ruske časopise, toda vlada jih neizprosno konfiscira, ako se kakorkoli zadevajo ob Anglijo. Tudi to se razlaga tako, da Rusija noče vznemirjati Anglije preveč ter da je časa dovolj, ko bode treba povedati vso resnico.

Vojna v Južni Afriki.

2300 mrtvih in ranjenih vojakov — to je bilanca zadnjega boja ob Spionkopu. Število ujetih pa še niti znano ni. Brigade Warrenove so docela poražene; izmed 7000 mož jih je izgubil nad tretjino. Buri pa so vzeli tudi 12 topov; imel jih je menda 17. Buller je vsled tega strašnega poraza s svojimi brigadami v silnih stiskah in brčias mu ne bo preostalo drugega kakor umakniti se. Iz Londona se brzojavlja, da so Warrenove čete bežale, ne da bi se bile zmenile za ukaze svojega višjega poveljništva. To dejstvo dela Londoncem največje skrbi, saj dokazuje, da ni v angleški armadi nobene discipline več. Bati se je tudi, da preide nediscipliniranost tudi med Bullerjeve čete. V Londonu sodijo, da dobe Buller in njega generali ukaz umakniti se zopet preko Tugele, prepustiti Ladysmith svoji usodi ter začeti vojno z novimi načrti in na drugi strani. Angleški parlament se odpravi v kratkem, a otvorila ga ne bo kraljica, dasi je bilo to že določeno. Vlada se mora nadejati strastnih napadov, zlasti pa bodeta Chamberlain in Salisbury tarča opozicije. Govori se, da bo vlada odstopila, ter da stopi na čelo novemu ministrstvu Lord Rosebery, ki uživa pri kraljici posebno zaupanje. Poslanik južnoafričanske republike, dr. Leyds je sedaj gost državnega kancelarja kneza Hohenaoloea v Berlinu. „Local Anzeiger“ javlja, da se je Leyds izrazil jako samozavestno glede konca sedanjega vojne. „Nobenega vzroka nimamo, je dejal, „klicati koga na pomoč, saj gre vse izvrstno“. Glede pogojev miru je rekel, da bi morala Anglija odstopiti pač dober del Burom vzetega ozemlja. Zaveznikom, Burom v državi Oranje, da bi se ne smel skriviti las. Tudi je dejal dr. Leyds, da so Mafeking, Ladysmith in Kimberley ječe, v katerih morajo Angleži pojesti svoje zaloge. — Poroča se, da so Angleži Mafeking že osvobodili, kar pa še ni potrjeno.

morda ne kmalu kako drugo delo iz tega žanra, dasi ga kritika višje ceni.

Tako smo izpregovorili prav na kratko besedo o tem Wagnerjevem delu. Obširnejše razpravljanje se nam zdi nemožno in nepotrebno, saj je vendar vsakemu poslušalcu lastno uho in lastno čuvstvo najboljši kritik. Pri poznejših predstavah nam bo mogoče to in ono krasoto „Večnega mornarja“ uživati mirnejše in treznejše. Pri premieri take opere človek res ne ve, ali bi gledal, ali poslušal. Obojega je v zadostni meri.

Izvajanje „Večnega mornarja“ je bilo prav dobro. Holandca je pel g. Noll. Ako upoštevamo, da ga je pel prvič v svojem življenju in da je zanj pisan mnogo krat prenizko, moramo priznati, da je izvršil obsežno in naporno nalogo, tako da mu moramo izreči vso pohvalo. Izborno je pel arijo v prvem dejanju, takisto duete v tem in poznejših aktih. Imponirala nam je zlasti njegova mirna igra. Sijajno je pela gdčna. Carneri Sento. V drugem dejanju je bila ožje obojestrana, posebno dovršena ob nastopu Holandčevem. Fulminantno je zvenel njen krepki glas v tretjem dejanju. Igrala je z ognjem in čuvstvom. Prav tako nam je ugajal g. Pestkowski. Njegov mogočni glas je polno in razločno zvenel iz neizmerne množice Wagnerjevih glasov, ki se prelivajo v orkestru. Njegova zunanost in igra sta bili v pravem soglasju z ulogo. Lovca Erik je bil g. Desari, ki je častno

Dopisi.

Iz Čadrama, 26. januarja. (Odgovor na dopis „Iz štajerskih učiteljskih krogov v 10. številki letošnjega „Slovenskega Naroda“.) Mislim, da po našem shodu v Mariboru in po moji izjavi prenehajo napadati neresnicami na me kot sklicatelja. Upal sem, da se zmenimo mirno, kako mislimo o programu Jungovcev, ter zedinimo, predno se začne sicer neizogibno cepljenje. Zaradi tega nisem odgovarjal na strastne napade pred shodom, ker pa se misli še nadalje „delati“ z istim orožjem, kakor se razvidi iz zgoraj omenjenega dopisa, sem pač primoran odgovarjati. Hočem to stvarno in — z resnico.

V dopisu se trdi, da moramo imeti pač nemirno vest, ker se toliko „opravičujemo“. „Zdi se nam skoraj, kakor da bi jih bilo sram, da so se dali rabiti kot sredstvo v dosego klerikalnih namenov.“

Na to sledeče: Ko bi bila stvar taka, kakor jo opisujete Vi, tedaj bi nas res naj bilo „sram“, toda stvar taka ni! — „Kdor resnico ljubi, ušes ji ne maši“, pravi pregovor; poslušajte nas torej še enkrat, pa ne recite spet, da se opravičujemo!

Namenjen sem bil izreči svoje misli o jungovskem programu in o Lehrerbundu, katerega so si prisvojili Jungovci tekem treh let, predno se je pričela pri nas znana gonja; namenjen sem bil storiti to iz popolnoma lastnega nagiba, brez katerega-koli zunanega vpliva. Izmed vseh dopisov, ki so se prijavili v „Slovenskem Gospodarju“, sem dobil pozneje v roke le istega gosp. Tinskega, katerega pa nikdar odobravala nisem.

Svoje misli sem hotel povedati v „Popotniku“. Ker pa se je med tem časom že začelo od drugih strani delovati za protijungovski shod, kateri nas bi bil res nedvomljivo ločil na tri stranke, ker je nadalje že začelo vreti v raznih društvih, sem se odločil za shod z nado, da se morda še posreči sporazumljenje, predno se pretrga naša vez. Dal sem shodu tudi zaradi tega prednost, ker sem mislil, da pridemo pri ustmeni debati prej do čistega nego s pismeno polemiko.

Zdržal sem se z mnogimi tovariši, ki so bili z menoj istega mnenja in istega duha, ki se kaže v naši resoluciji in v moji izjavi. Med temi ni bilo gospoda Tinskega, pa tudi ne somišljenikov „blizu Ptuj“, kakor je namignil prvi dopis v „Slovenskem Narodu“. Bodi še enkrat povedano: mi nismo nastopili, da bi rušili, ampak nasprotno, hoteli smo opozoriti na nevarnost, ki preti naši jedinstvi, hoteč to nevarnost pravočasno odstraniti.

Torej ne klerikalni listi, ne kake „simpatije“ do klerikalizma, katerih nič ne čutimo, ali morebiti celo paktiranje s klerikalci in hrepenenje po „milosti“ istih itd., vse to ni provzročilo našega shoda.

Zaradi tega me tudi nikakor ne zadevajo grehi klerikalcev napram šoli in nam,

rešil svojo ulogo. Prav lepo je pel kavatino. Dalandovega krmarja je pel g. Lebeda, ki je bil posebno svežega, krepkega in čistega glasu. Pesem v prvem aktu mu je posebno lepo uspela. Mary je dobro pela gdčna. Bitenčeva, ki se pa ne zna maskirati. Zbor je bil siguran in vrljo vztrajen. Grajati moramo ženski zbor, ki je imel vse mogoče kostume. Le ena (gospa Housova) je bila pravilno oblečena. Orkester je igral prav dobro in neutrudljivo. Godba „Večnega mornarja“ je od sile težka, zato je moramo danes orkester prav posebno pohvaliti. Gospod Benišek je vodil opero s finim razumom in z bistrim očesom. Ni njegova najmanjša zasluga, da je „Večni mornar“ uspel na našem odru tako častno.

Uprizoritev je bila — če izvajamo drugo dejanje — za naše razmere naravnost sijajna. Lučni efekti so bili lepi in pravilni. Občinstvo, ki se ga je zbralo v precejšnjem številu, je bilo s predstavo jako zadovoljno, kar je pričalo neprestano ploskanje, ki je zagrmelo časih tudi pri odprti sceni.

Sploh se je poznalo, da je vodila „Večnega mornarja“ spretna roka intendant g. Hubada, ki je z izredno požrtvovalnostjo vodil in nadzoroval za uprizoritev potrebne izkušnje na odru. Njegova neumornost je dovela do zmage to težavno za manjša gledališča skoro neuprizorljivo delo.

kateri se orišujejo v meni nasprotnih dopisih in katerih sem precej prepričan tudi jaz!

Poročila o shodu so prišla proti moji volji v javnost. Z mojim vedenjem se je prijavila jedino le resolucija v „Popotniku“. Obžalujem pa to zaradi tega, ker se s takimi poročili ne pouspešuje sporazumljenje in ker sem odločno zoper to, da se napada javno katerikoli tovariš, naj bi si mu bilo tudi to morebiti le v malo — povračilo.

Hoteli smo sporazumljenje. In želimo je še vedno! Ali pa je bilo in je isto res nemogoče? Jaz rečem, da ne! Gospod dopisnik piše: „Klerikalci namreč ravno tako dobro vedo, kakor mi, da ga pri nas ni niti jednega učitelja, ki bi v resnici mislil na odpravo verskega pouka, s čimur bi se kršil tudi šolski zakon, katerega izpolnjevanje je vsak učitelj s svojo prisego zavezan!“ — Tovariši, ako je to resnica, kaj pa nas tedaj sploh loči? Prosim, podpišimo vsi skupno to izjavo in pristavimo ter povdarimo še posebej odločno, da ne pripoznavamo Lehrerbundu nikakega jerobstva nad našo „Zavezo“, in da si sploh ne damo v narodnem oziru vezati rok, pa — mirna Bosna!

Videli boste, da nisem tak, kakor ste me narisali, videli, da ste mi storili mnogo krivice. In jedini se bomo potegovali za naš skupni, vzvišeni smoter. Moje „črno“ ime, ki mi je tako radi predbacivale, me pri tem ne bode prav nič oviralo.

Napovedanih razprav ne bo treba in „Zaveza“ ne bo prišla v neprijetni položaj, da bi se morala odločiti, ali naj vprejema v svoja glasila te razprave, ali pa jih naj — a priori — „slovesno“ odklone, kakor zahteva dopis — — —

Premišljuje tovariši!

Ludovik Černež.

Opomba uredništva: Priobčili smo ta odgovor, ker je njega pisatelj izrečno apeliral na našo lojalnost.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(Dalje.)

II. Zbornice naj povodom 50letnega Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarja Franc Jožefa I. ustanovljene „Cesar Franc Jožefove ustanove za onemogle kranjske obrtnike“ po 10 gl. podeli: 1.) 69 let staremu sedlarju Janezu Čupik, 2.) 71 let staremu čevljarju Francu Grojzdek, 3.) 77 let staremu čevljarju Urbanu Grom, 4.) krojaču Janezu Grošelju, 5.) 80 let staremu čevljarju Francu Jaklič, 6.) 75 let staremu krojaču Mihaelu Jazbec, 7.) 78 let staremu zidarju Josipu Magister, 8.) 72 let staremu čevljarju Jakobu Potočniku 9.) 65 let staremu čevljarju Gregorju Slabajna, 10.) 76 let staremu krojaču Mih. Končar.

III. Zbornica naj povodom smrti Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete ustanovljene „Cesarice Elizabete ustanove za onemogle in ubožne udove kranjskih obrtnikov“ po 20 gl. podeli:

1.) 86 let stari udovi sodarja Elizabeti Germek, 2.) 77 let stari udovi čevljarja Mariji Kobetič, 3.) 80 let stari udovi pečarja Mariji Legat, 4.) 75 let stari udovi krojača Rojce, 5.) 79 let stari udovi mizarja Marjeti Ručigaj.

Ko je poročevalec odsekov predloge toplo priporočal, so se isti brez debate enoglasno sprejeli.

III. Zbornični svetnik Feliks Stare poroča o vprašanju c. kr. okr. glavarstva v R., ako zadostuje, da se za izdajo obrtnega lista za izvrševanje prekajevalskega obrta oziroma izdelovanja in prekajevanja kranjskih klobas in mesa doprinese spregled učnega spričevala in spričevala kupcev in odjemalcev o dobroti izdelkov.

Zbornica se je že v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado z dne 12. junija 1899., št. 722 izrekla, da naj se tudi v interesu prešičoreje ne otežkoči trgovina s klobasami in drugimi prekajeninami, in da naj se dotične osebe pouče, kako se doseže pravica trgovanja s prekajenimi kranjskimi klobasami.

M. G., katere se to vprašanje tiče, se peča skoro 40 let s prekajevanjem in izdelovanjem klobas in ta obrt že 30 let samostojno izvršuje. Gostilničarji in trgovci z Dunaja, Gradca, Ljubna in drugih mest so ji izdali najboljše spričevalo, da imajo njene kranjske klobase najboljši okus in da vse take izdelke, katere so od drugih dobili, prekašajo. Na podlagi teh spričeval in

samostojnih poizvedb se je odsek prepričal, da popolnoma zadostujejo priložena spričevala gostilničarke M. G. in da je s tem dokazano, da M. G. lahko samostojno omenjeni obrt izvršuje.

IV. Zbornični svetnik Jernej Žitnik poroča o sejmškem redu in sejmških pristojbinah za semnje v Novem mestu. Odsek je mnenja, da odgovarja sejmški red za letne in tedenske semnje v Novem mestu potrebi, in da so sejmške pristojbine, ki postavke zakona z dne 3. dec. 1868, dež. zak. št. 17, ne presegajo popolnoma primere, zato predlaga: Zbornica naj sejmški red in sejmške pristojbine priporoča c. kr. deželni vladi v potrditev. — Predlog se prejme. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. januarja.

— Osebnost. Gimnazijskemu profesorju v Pavlovgradu, našemu rojaku iz Slov. Bistrice gosp. Dominiku Paskolu je ruski car podelil viteški križic II. vrste reda sv. Stanislava.

— Občinski svet. V jutrišnji seji pride na vrsto poročilo o ukazu notranjega ministrstva glede samoslovenskih napisov, o ponudbi plinarne glede izvensodne poravnave, o razveljavljenju sklepa obč. sveta glede celjskih izgrezov, o zgradbi dekliške šole pri Sv. Jakobu in o mestni električni železnici.

— Instalacija treh novih kanonikov gg. dr. Frana Lampeta, dr. Andr. Karlina in Ivana Sajovica se je vršila včeraj na običajni način. Bil je že zadnji čas, da so se ti trije kanonikati oddali, zakaj zadnji čas so gospodje kanoniki res le z največjo težavo zmagovali ogromna opravila, katere imajo.

— Slovensko gledališče. Jutri, v torek, dne 30. t. m. poje so drugič na slovenskem odru prekrasna Wagnerjeva romantična opera „Večni mornar“, katere je pri sobotni premieri v glasbenem, pevskem in za naše razmere tudi v uprizoritvenem oziru dosegla sijajen in veččasten uspeh.

— Jury za Prešernov spomenik. V soboto zvečer je bila druga seja razsodnega odseka za načrte Prešernovega spomenika. Seje se je udeležil tudi dunajski arhitekt g. Fabiani, katerega je odsek kooptiral mej razsodnike. Odsekovo poslovanje je dozorelo že tako daleč, da se v prihodnji seji določita umetnika, ki dobita razpisani nagradi za najboljša načrta.

— Aškerčeva „Delavčeva pesem o premogu“ je izšla v sobotni številki „Arbeiter Zeitung“ v lepem nemškem prevodu g. Etbina Kristana.

— Zabavni večer „Russkega Kruška“, ki se je vršil v soboto po gledališki predstavi v „Narodnem domu“ na čast peterburške veleodlične gospe Tatjane Durdin, je privabil toliko ljubljanskih Slovanov, da sta bili polni dve sobi. Mnogobrojno so bili zastopani Čehi in Slovenci, a tudi poljski in ruski narod sta imela zastopnike. Zlasti dam je došlo mnogo. Gospo Durdino je iskreno pozdravil v ruskem jeziku predsednik ruskega „kruška“, g. dr. L. Jenko, naglašajoč veliko zanimanje častitega gosta za kulturno življenje Jugoslovanov ter njeno izredno ljubeznivost, katero izkazuje gospa v Peterburgu živečim Slovincem. Gospa je pristopila k društvu kot ustanoviteljica. Gospa Durdina se je na ta pozdrav srčno zahvalila, želeč, da bi bilo učenje rusčine in popolno poznanje ruske literature Slovincem na korist in čast. Velesimpatičnemu gostu je napil nato še gospod Josip Noll. Za zabavni del so skrbeli: kvartet „Ilirija“, ki je zapel nekaj prav lepih točk, g. Pestkowski (troje pesmi), g. režiser Inemann (razni značaji), g. Prochaska (klavir), g. Junek (čelo) in gosp. Cinner (klavir). Omeniti pa je še posebej g. ravnatelja Gerbiča, ker je prevzel tenor v kvartetu „Ilirija“. Vsi gospodje so želi mnogo zaslužnega priznanja. Večer je bil jako prisrčen in je dokazal, da vlada med ljubljanskimi Slovani najlepša sloga.

— Legar v novomeški okolici. Že od poletja sem razsaja v Novem mestu in v okolici legar, ki je zahteval že več žrtev. Mej drugimi sta umrla tudi gospica H. Seidel in profesor Poljanec. Sedaj ima epidemija svoje polje posebno po Gotni vasi, v Šmihelu in v drugih vaseh. Ali bi ne bilo umestno, da bi upravsna oblast kaj ukrenila

zoper razširjenje te bolezni, na pr. s tem, da bi ljudstvo podučila o profilaksi? S tem, da gospod — e — v „Laibacherici“ sem in tam navede kak slučaj legarja, še ni dosti storjeno. Pričakujemo, da se bo upravnica ob last zdej vendar že zgenila. V bolnici v Kandiji pri Novem mestu leži zdaj 6 tifoznih bolnikov. Lani je bilo 29 tacihi bolnikov, a umrl ni niti eden. To je eklatanten dokaz koristnosti tega zavoda, mimogrede rečeno, najidealnejšega vseh cerkvenih naprav. Sedaj se pa ne ve, kako bo s sprejemanjem revnih bolnikov iz šmihelske občine. Občinski odbor šmihelski je namreč letos reduciral letno podporo bolnici ravno na polovico. Menda zato, ker je zavod letos še enkrat toliko bolnikov sprejel in ozdravil kakor prejšnja leta. Kakor se čuje, je konvent na to odklonil še dovoljeno polovico podpore, in javil šmihelskemu obč. odboru, da brezplačnih bolnikov iz njegove občine ne more več sprejemati. Občinski zastop naj popravi svojo napako, kajti prior usmiljenih bratov ima popolnoma prav. Je-li naj taki sklepi imenovane obč. zastopa vzpodbujajo merodajne faktorje, da se sezida še ženska bolnica? Slednjič pa se omenjamo, da legar glasno kriči po — vodovodu. Naj bi se že ustvaril!

— **Kolesarskega društva „Ilirije“** člani se vabijo, da se bratskega pevskega društva „Ljubljane“ druge velike maskarade v mnogobrojnem številu udeležijo.

— **Slavčeve plesne vaje** zaključile so se letos zaradi mnogostranskih priprav za veliko društveno maskarado „Benetke v Ljubljani“ izredno zgodaj in sicer včeraj s krasno vspelimi plesnimi venčkom, kojega so se udeležili malo ne vsi pevci, precej podpornikov in lepo število krasotic, v spremstvu svojih starišev, ki so posečale plesne vaje. Društveni prostori so bili po „Slavčevih“ priznanih dekoraterjih bogato in ukusno okrašeni ter ves aranžma izborni. Mej odmorom odlikovale so gospice neumorne plesne učiteljice. Stuhly-ja v znak priznanja za njegov trud in prijaznost z lepim primernim realističnim šopkom s trakom, se zahvalile kapelniku ter vse plesalce in celo neplesalce odličile z mnogobrojnimi kotiljanskimi redi. Predsednik je pozdravil navzočo gospodo, ter se ji iskreno zahvalil za poset. Na to zasukal se je mladi svet ter se zabaval pozno v noč. Vladala je ves večer prijetna živahnost.

— **Društvo Kneipovcev** imelo je včeraj svoj občni zbor, ki je bil dobro obiskan. V stalni odbor so bili izvoljeni gg.: Iv. Velkavrh, posestnik in občinski svetnik itd., častni predsednik, A. Klein, predsednik, Ferdo Pauer, podpredsednik, Eng. Franchetti, blagajnik, Jos. Petkosig, tajnik. Odborniki so gospodje: Hinterlehner, Kostelac, Krejči, Lukas, Traun, poleg katerih so izvoljeni še trije nadomestniki. Gospod J. Traun z Glinca pri Ljubljani je ponudil, da prepušti društvu prostor za zidanje kopališča, kakor tudi travnik eno leto brezplačno. Člani se takoj sprejemajo.

— **Čitalnica v Spodnji Šiški** uljudno vabi na Vodnikovo besedo s plesom dne 2. svečana („Svečnica“) 1900 „pri Koslerju“. Godbeni del programa izvršuje slavna vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj belgijski št. 27. Petje vodi g. cand. iur. Anton Svetek. Vspored: 1. Parma: „Bela Ljubljana“, valček, godba. 2. Fr. Gerbič: „Kaj iščeš tu, lovec?“, mešani zbor. 3. Stritzko: „Srbska zastavenička“, godba. 4. I. Jenko: „Gorska rožica“, ženski zbor s spremljevanjem harmonija. 5. Prolog, zložil Vekoslav Mrhar. Govori g. jur. Fr. Jančigaj. 6. Titl: Ouverture „Kako se gradi hiše“, godba. 7. A. Hajdrih: „Sirota“, mešani zbor s sopran in alt dvospevom. 8. Christoph: „Tivoli“, polka franč., godba. 9. Sattner: „Na planine“, mešani zbor z bariton solo. 10. Bayer: Fragment z baleta „Danajski valček“, godba. 11. F. I. Wagner: „Bersaglieri“, putnica, godba. 12. „Dva gospoda in eden sluga“. Burka v enem dejanju. Po Goldoniju poslovenil Davorin Hostnik. Ples. Začetek točno ob polu 8. uri. Vstopnina: 1 krona za osebo. Društveniki so prosti.

— **Z Rakeka** se nam piše: Plesni venček „rakovških samcev“ dne 10. februarja obljublja veliko zabavo. Marljivi odbor se že zelo trudi. Svirala bode godba sl. pešpolka kralj Belgijcev št. 27. Upamo, da se bomo enkrat dobro zabavali zopet. Zanimanje je po okolici veliko.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Starem trgu pri Ložu** priredi dne 4. februarja t. l. ob 7. uri zvečer plesni venček v prostorih g. Iv. Benčina. Vstop je brezplačen.

— **Pri občnem zboru slovenskega bralnega društva v Radečah**, ki se je vršil dne 21. prosinca t. l. bili so izvoljeni sledeči gg.: Dr. Alojzij Homan predsednikom, odbornikom pa in sicer: Karl Pleiweis podpredsednikom, Vendelin Kühsel blagajnikom, Ignacij Klopčič tajnikom, Rudolf Binder knjižničarjem, Ivan Levec in Konrad Rozman, namestnikom pa Viljem Bruntschmid in Jakob Slapar.

— **Mariborski Salomon**. Notica, ki smo jo priobčili pod tem zaglavjem in v kateri smo poročali o modrem postopanju tistega železničarja, ki je našel v svojem stanovanju tujo suknjo za 1100 gld., je dala smešnemu nesporazumljenju. V Mariboru živi namreč železničar g. Anton Salamon, vsled česar nekaterniki sodijo, da se dotična notica nanj nanaša. Temu pa ni tako. Z napisom „Mariborski Salomon“ se je hotelo samo reči, da je dotični železničar postopal tako pametno, kakor svetopisemski Salomon, nikakor pa ne trditi, da se je vsa v tisti notici opisana afeta primerila g. Antonu Salomonu.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani Mestni trg št. 27**. Od 20. do 26. januarja je dela iskalo 21 moških delavcev in sicer: 3 komtoiristi, 1 geomet risar, 1 pisar za večerni čas, 1 pisarniški sluga, 1 stavbeni ključar, 1 vrtnar, 1 sodar, 3 hišniki, 1 trgovski hlapec, 1 strežaj, 1 raznašalec, 3 konjski hlapci, 3 navadni hlapci in 69 ženskih delavk in sicer: 1 komtoiristinja, 3 blagajničarke, 3 prodajalke, 2 natakariči na račun, 2 navadni natakariči, 3 sobarice, 4 samostojne kuharice, 5 navadnih kuharic, 21 deklic za vse, 2 kuhinjske deklice, 3 kuhinjske dekle, 8 deklic k otrokom, 10 dekel za vse, 1 hišnica, 1 postrežkinja. Delo je bilo ponudeno za 9 moških delavcev in sicer: 1 telesnega slugo, 1 trgovskega hlapca, 3 konjske hlapce, 1 navadnega hlapca, 1 hlapca za mleko prevažati, 2 delavca dninarja in za 60 ženskih delavk in sicer: 1 blagajničarko, 1 prodajalko, 2 natakariči na račun, 1 navadno natakarico, 7 sobaric, 5 samostojnih kuharic, 5 navadnih kuharic, 18 deklic za vse, 9 deklic k otrokom, 3 kuhinjske dekle, 6 dekel za vse, 2 postrežkinje. 105 delavcem se je nakazalo 70 odprtih mest in v 48 slučajih se je posredovanje izvršilo in sicer: 5 moških in 43 ženskih delavk. Od 4. do 26. januarja je došlo 274 prošelj za delo in 143 deloponudeb. Od naznanjenih odprtih mest so še oddati: 2 konjska hlapca, 1 hlapec za mleko prevažati, 1 telesni sluga, 1 delavec (dninar), 2 kuharici izven Ljubljane, 3 kuharice za tukaj, 1 fina sobarica, več navadnih sobaric. Vajenci: 1 za podobarstvo, 1 za knjigoveza, 4 za trgovino, 1 za kovačijo, 1 za brivnico, 1 za pekarijo, 1 za dimnikarstvo.

— **Mrtvoud zadel** je v soboto popoldne 24 let staro posestnico Alojzijo Štrukeljovo v Mostah, ko je prala perilo v Ljubljani. Padla je v vodo in utonila.

— **Pijan invalid**. Vojaški invalid M. J. je prišel z Dunaja v Ljubljano obiskat svojega brata. Včeraj je prišel v neko restavracijo v Kolodvorskih ulicah in se tako opijal, da ni več vedel, ali je na Dunaju ali v Ljubljani. Stanovanja si ni iskal, marveč si je kar na ulico postlal in obleko obesil na vrtno ograjo v Slomšekovih ulicah. Patrolujoči policaj se ga je usmilil in spravil pod streho.

— **Vojaški izgred**. Včeraj popoldne so se na Poljanski cesti trije brambovci med seboj sprli in potegnili drug proti drugemu bajonete.

— **Postopača**, o katerih smo nedavno poročali, da sta za Koslerjevim gradom se preoblačila in preobuvala in o katerih smo dejali, da sta najbrže ukradla obleko in čevlje, sta bila pri sodišču izpuščena. Sedaj se nam pa poroča, da sta dva postopača ukradla obleko in čevlje Mariji Zakotnikovi v Spodnji Šiški.

— **Ukradena ura**. V soboto zvečer je bila nekemu gostu v Poljšakovih gostilni na sv. Martina cesti ukradena lepa srebrna remontoir-ura z dvema pokrovoma (Tula ura).

— **Brzjavni in telefonski promet meseca decembra 1899**. Na c. kr. brzjavni postajah tržaškega poštnege ravateljstva bilo je meseca decembra 1899, in

sicer na Primorskem oddanih 47.594, došlih 54.015, tranzitujočih 141.187, skupaj 242.796 brzjavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 32.308, došlih 36.511, tranzitujočih 127.953, skupaj 196.772 brzjavk; na Kranjskem oddanih 7280, došlih 8821, tranzitujočih 15.314, skupaj 31.415 brzjavk. V interurbannem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 2086, v Opatiji 316, v Pulju 174 in v Ljubljani 183 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 230.000krat, v Pulju 7100krat, v Gorici 5766krat, v Opatiji 1497krat in v Ljubljani 14.080krat.

* **Hrvati za Bure**. V jedni poslednjih sej hrvatskega sabora je govoril poslanec Žerjavic jako laskavo o Burih. Med drugim je pa tudi dejal: „Nas Hrvatov je več kakor Burov in Madjari niso niti Angleži. Ali si torej ne bomo pomagali?“ Nato velik hrup, vik in krik med Madjaroni in slovesen protest bana.

* **Grof Tolstoj** je dejal nedavno nekemu pisatelju, ki ga je vprašal, kako mu je: „Moje zdravje tudi še sedaj ni dobro, smrt se bliža. A to me ne vznemirja. Mirno gledam nasproti onemu, česar ni možno odvrniti.“

* **Duhovnik — don Juan**. Duhovnik in veroučitelj Luka Kinateder na Dunaju je bil te dni v tajni sodnijski obravnavi obsojen v triletno poostreno ječo, ker je med počitnicami v svojem rojstnem kraju posilil neko še ne 15letno dekletce. Kinateder, ki ima 38 let, je prišel pred sodnika v črni dolgi suknji in s kolarjem. Že kot semenišnik je bil jako nemoralen in kot duhovnik v raznih gorenjavstrijških krajih je zbuja s svojim zalezovanjem ženskih največje pohujšanje. Imel je štiri nezakonske otroke. Duhovniško sodišče v Linču ga je poslalo radi njegovega življenja v korekcijski zavod v Mitterburgu za 6 mesecev. A brez uspeha. Škof mu je vzel nato pravico maševanja, vzlic temu pa je bil Kinateder dober za verskonravno vzgojevanje in veroučitelja. Bil je do zadnjega katehet na dunajski meščanski šoli. Pred sodiščem se je izkazalo, da Kinateder ni bil izbirčen don Juan; omožene ženske in samice, poštno ekspeditrice ali kravje dekle, to mu je bilo vse eno. A za svoje otroke ni hotel skrbeti. Tega nevarnega gospoda so poslali v ječo, da si ohladi ondi svojo kri. Državno pravdnštvo se je proti premili sodbi pritožilo, kajti tako človeče zasluži pač malo večjo kazen. Državni pravdnik je konstatiral v svojem obtožnem govoru, da je šestokrat le gola pohotnost povod tistemu gorečemu prijateljstvu tercijalk in gospodov in vzgled za to je — Kinateder!

* **„Tepec“**! V Budimpešti se je končala te dni na tragičen način nesrečna zaljubljenost 18letnega komija Arpada Holzerja. Lani se je zagledal v neko pevko in plesalko Marisko, ki je nastopala v nočni kavarni. Imela sta razmerje, ki pa se je kmalu razdrlo, ker Holzer ni imel dovolj denarja, da bi zadoščal vsem željam razvajene pevke. Zato ga je zapustila in imela druge. Holzer jo je skušal zaman zopet pridobiti, ter ji grozil, da se ustrelji, če ga ne usluši. 26. t. m. je prišel zopet v kavarno kjer je pela Mariska. Govoril je z njo ter jo iznova rotal, naj bo njegova, sicer se ustrelji. Mariska se mu je le rogala. Nato je Holzer plačal in se pred kavarno ustrelil v srce. Ko ga je videla Mariska mrtvega, je rekla: „Oh, ti tepec!“ ter se šla dalje zabavat z gospodi.

* **Bogata samomorilka**. Žilo si je prerezala 80letna T. Retter v Budimpešti ter takoj umrla. Umorila se je iz strahu pred blaznostjo. Premoženja je zapustila 600.000 kron.

* **Grozna nesreča**. Iz Wiekessbarreja (Penusylvanija) poročajo: Na Newjerseyer centralnem kolodvoru je ušel vlak ter tekel navzdol proti Ashleyu, kjer se je zaletel v neko lokomotivo. Vsled tega je eksplodiral voz, na katerem je bil dinamit. Pet oseb je ubilo, sedem ranilo, okoli stoječa poslopja pa tako porušilo, da je za 1½ dolarjev škoda.

Književnost

— **„Slavisches Echo“** št. 4., II. letnik ima naslednjo vsebino: Aussichten und Fehlgriiffe. — Die Polen und die Russen. — Die neue ruthenische Partei. — Das slavische Gymnasium in Pisino. — Politisches. — Zeitungstimmen. — Vermischtes.

— **Locales**. — Literatur und Kunst. — Die böhmische Malerei unserer Zeit und französische Einflüsse. — Die Slovaken.

— **„Planinski Vestnik“**. 1. številka letošnjega VI. letnika prinaša to-le vsebino: Potovanje na Severni rtič (Kap). Spisal Ivan Plantan. — Iz mojega nabrtnika. Spisal J. M. — Društvene vesti. — Književnost. — Razne vesti. — Priloženo je tej številki tudi kazalo lanskega letnika.

Telefonska in brzjavna poročila.

Gorica 29. januarja. Mej drjem. Staničem in grofom Coroninijem pride do ožje volitve. Staniču manjka 11 glasov, kar je naravnost neverjetno.

Gorica 29. januarja. Pri današnji volitvi so dobili: Stanič 126, Coronini 114 in Tonkli 34 glasov. Potrebna je ožja volitev.

Dunaj 29. januarja. Včeraj je v tukajšnjem češkem političnem društvu prišlo do pretepa, ker predsednik ni hotel dati nekemu socialnemu demokratu besede. Socialni demokrati so naskočili tribuno. Šele policija je naredila red.

Dunaj 29. januarja. Znani kriminalist, policijski svetnik Breitenfeld je umrl.

Praga 29. januarja. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je sklenil, pri predstojecih takozvanih spravnih konferencah zahtevati, da se mora sprava nanašati razen na Češko in na Moravsko tudi na Šlezijo in sploh na vse jezikovno mešane dežele. Za dan 5. februarja sklicane konference smatrajo Čehi samo za nekaka predposvetovanja, prave konference se bodo šele pozneje vršile. Za soboto so sklicani vsi češki deželni in državni poslanci na posvetovanje. Eksekutivni odbor je izvolil poseben odsek, v katerem so Fořt, Kaizl, Pacak in Škarda, ki naj uredijo priprave za pravne konference. Prva seja tega odseka bo jutri.

Praga 29. januarja. Danes se vrši v ministrstvu notranjih del konference glede premogarskega štrajka. Pravosodni minister Spens je danes o štrajku poročal cesarju. Razsodnikom za Moravsko je imenovan državni poslanec baron d' Elvert.

Praga 29. januarja. Prihodnja županska volitev bo v soboto dne 3. februarja. Trdi se, da bo najprej dr. Srb izvoljen soglasno, da pa se odpove, na kar se zopet izvoli dr. Podlipny.

Pariz 29. januarja. Pri volitvah v senat se dosedanje razmerje mej strankami ni preminilo. Mej izvoljenimi je tudi general Mercier, drugi nacionalisti so vsi propadli.

Berolin 29. januarja. Transvaalski poslanik dr. Leyds je dejal raznim časnikarjem, da se Burom tako dobro godi, da si kar nič ne žele miru. Priznal je, da je z Bülowom govoril o južnoafriški vojni. Na vprašanje, kaj se zgodi s tistimi 10.000 Angleži, ki pridejo Burom v roke, ako kapitulirajo Ladysmith, je dejal, da se zanje sezi-dajo zapor ali pa bodo morali v rudnikih delati. Leyds ne verjame, da bi bili Angleži osvobodili Mafeking, češ, da nimajo v to dosti moštva, in sploh da imajo v Južni Afriki samo 50.000 mož. Končno je odločno prerekal, da bi mej Oranje državo in Transvaalom vladala kaka napetost ali ljubosumnost.

Bruselj 29. januarja. V tem, ko je general Buller naznanil, da se je Warren 27. t. m. umaknil čez Tugelo, ne da bi bil izgubil kacega moža, se poroča transvaalskemu poslanstvu, da je Warren mnogo moštva izgubil, in da je bilo sploh pri njegovem poskusu, zavzeti Spionskop, 3000 angleških vojakov ubitih in ranjenih, tako da je ta poraz za Angleško prava katastrofa.

London 29. januarja. Bullerjeva poročila o ponesrečenem poskusu osvoboditi Ladysmith so vse občinstvo silno deprimirala. Nevolja proti Bullerju je velikanska. Časopisje zahteva, naj se Buller odstavi. Sodi se, da zaukaže vlada, naj se Buller umakne na celi črti in da se začno povsem iznova vojne operacije.

Lastnina in tisk „Národne Tiakarne“.